

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА
ПРОФЕСИОНАЛНА ДЪРЖАВНА ТЪРГОВСКА ГИМНАЗИЯ
„ДИМИТЪР ХАДЖИВАСИЛЕВ“ - СВИЦОВ

Д О К Л А Д

ОТ ПРОВЕДЕНО САМООЦЕНЯВАНЕ В ПРОФЕСИОНАЛНА ДЪРЖАВНА ТЪРГОВСКА ГИМНАЗИЯ
„ДИМИТЪР ХАДЖИВАСИЛЕВ“ - СВИЦОВ

ЗА УЧЕБНАТА 2019/2020 ГОДИНА

I. ЦЕЛИ НА САМООЦЕНЯВАНЕТО:

Проведеното самооценяване за учебната 2019/2020 г. в ПДТГ „Д. Хадживасилев” има следните цели:

1. Установяване на постигнатите резултати от дейността на гимназията въз основа на приети и утвърдени критерии и показатели за качеството на предоставяното образование.
2. Проучване нивото на удовлетвореност на всички заинтересовани страни.
3. Анализ и комплексна обективна оценка на качеството на предоставяното от гимназията професионално образование и обучение.
4. Определяне на областите, нуждаещи се от подобрене и изготвяне на предложения за мерки за подобрения в работата на ПДТГ.
5. Утвърждаване на постигнатите успехи; надграждане и развитие, насочено към все по-високо ниво на качеството на професионалното образование и обучение.

II. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ ЗА УСЛОВИЯТА, ПРИ КОИТО РАБОТИ ГИМНАЗИЯТА:

ПДТГ „Димитър Хадживасилев е първата българска търговска гимназия с вековни образователни традиции, иновативен дух и възпитаници – успешно реализирани личности, утвърждаващи устойчивото развитие на България. Нейната мисия е да развива личностния потенциал на ученика като осигурява качествена общообразователна и професионална подготовка за придобиване на компетентности, необходими за успешна личностна и професионална реализация и активен граждански живот в съвременните общности чрез приобщаващо образование; да гарантира на възпитаниците си успешна социална реализация и конкурентноспособност на Европейския пазар на труда.

ПДТГ „Димитър Хадживасилев” е иновативно училище - професионална гимназия, включена в Списък на иновативните училища с Решение № 391 от 17 юли 2017 г., решение №472 от 09.07.2018 г. на Министерски съвет на Република България.

1. Външна среда

Политически фактори

Основен политически фактор след присъединяването на България към ЕС е провежданата политика за европейско развитие на България. За ПДТГ „Димитър Хадживасилев”, като образователна институция, основно значение има държавната политика в областта на средното образование,

отразена в Закон за предучилищното и училищното образование и Държавните образователни стандарти за системата на предучилищното и училищното образование.

Новите инициативи на Европейската комисия и актуализираната през 2019 г. Препоръка от Европейския съвет относно ключовите компетентности за учене през целия живот за подпомагане укрепването на ключовите и основни умения поставят пред образователните институции изискването да предоставят знания и възможности на младите хора, за да могат те да постигнат максимален успех в своя живот; да формират у тях подходящи компетентности, чрез които да се развиват и да успяват в професионален план и които да им позволят да бъдат по-активни граждани, да бъдат лидери. Притежаването на основни умения гарантира личностно развитие и равенство и повишава работоспособността, социалното включване и активното гражданство. Лошите умения могат значително да възпрепятстват степента, в която човек е в състояние да участва в обществото.

Изпълнението на държавната политика в областта на образованието е задължение за ПДТГ „Димитър Хадживасилев” и основа при определяне на стратегическите цели пред дейността на училищната общност.

Икономически фактори

Благоприятно въздействие оказват процесите на децентрализация на управлението и финансова самостоятелност на училищата чрез въведения делегиран бюджет в образованието на база единен разходен стандарт за издръжка на един ученик. Самостоятелното управление на финансовите средства дава възможност за провеждане на училищна политика за ефективно изразходване на тези средства.

Благоприятен фактор: наличие на финансови ресурси по национални програми.

Неблагоприятен фактор: намаляване на бюджета на училището в резултат от намаляване на броя на учениците.

Социални и демографски фактори

Безработицата и ниските доходи принуждават родителите на голяма част от учениците да работят извън територията на общината и страната. Единият или и двамата родители на 52 ученици работят в чужбина. Грижите за 23 ученици е поверена на други лица – настойници или други роднини. Това затруднява или прави невъзможни контрола, комуникацията с училището и получаването на информация за резултатите и проблемите в учебната работа на децата им. Нарушена е възпитателната функция на семейната среда.

Икономическата миграция, трайната през последното десетилетие тенденция на намаляване броя на завършващите основно образование ученици все още са един от основните проблеми при осъществяване на държавния план – прием и подбора на постъпващите в гимназията младежи. Риск от отпадане от образователната среда крие и заминаването на ученици заедно с родителите им в други региони на страната или в чужбина.

Технологични фактори

Развитието на информационните технологии и прилагането им в образователния процес създават благоприятна възможност за нови подходи при преподаването и ученето, улесняват обучението на учениците и развитието на преподавателите, допринасят за ефективната комуникация между всички заинтересовани страни. В ПДТГ има възможност да се осъществява развитие и съчетаване на традиционните добри преподавателски практики с използването на ИКТ с цел изграждането на умения, които ще осигурят на младите хора успех в съвременното общество, основано на знанието. Работата по въвеждането и развиването на иновацията в Търговската гимназия в направление „Въвеждане на облачни технологии“ се оказва отлична база за справяне с предизвикателствата, свързани с обявяването на пандемията COVID 19. Училището се оказва подготвено да въведе дистанционната форма на обучение веднага и обхвана всички ученици.

Въвеждането на Национална електронна информационна система е предпоставка за по-високо равнище на качеството на административната дейност. Служебният и публичният достъп до системата осигуряват информираност на образователните институции и потребителите на образователни услуги за системата на предучилищното и училищното образование.

2. Вътрешна среда

През учебната 2019/2020 година в ПДТГ "Димитър Хадживасилев" се осъществява обучение на ученици в дневна и самостоятелна форма на обучение по следните професии и специалности:

Професия	Специалност	Степен на професионална квалификация
Системен програмист	Системно програмиране	трета
Спедитор - логистик	Спедиция, транспортна и складова логистика	трета
Икономист - информатик	Икономическа информатика	трета
Организатор на туристическа	Организация на туризма и	трета

агентска дейност	свободното време	
Офис мениджър	Бизнес администрация	трета
Организатор интернет приложения	Електронна търговия	трета
Сътрудник в малък и среден бизнес	Малък и среден бизнес	втора

Разпределението на учениците в дневна форма на обучение по професии и специалности е както следва:

№	Клас	Професия	Специалност	Брой ученици
1	VIII а	Системен програмист/ Спедитор - логистик	Системно програмиране/ Спедиция, транспортна и складова логистика	25 (13/12)
2	IX а	Организатор интернет приложения/ Организатор на туристическа агентска дейност	Електронна търговия/ Организация на туризма и свободното време	17 (7/10)
3	X а	Икономист информатик	Икономическа информатика	12
4	X б	Офис мениджър	Бизнес администрация	15
5	XI а	Икономист - информатик/Организатор на туристическа агентска дейност	Икономическа информатика/Организация на туризма и свободното време	22 (12/10)
6	XI б	Организатор на туристическа агентска дейност	Организация на туризма и свободното време	25
7	XII а	Икономист - информатик	Икономическа информатика	19
8	XII б	Организатор на туристическа агентска дейност	Организация на туризма и свободното време	25
9	XII в	Сътрудник в малък и среден бизнес	Малък и среден бизнес	13
ОБЩО				173

Човешки ресурси:

В ПДТГ персоналът е разпределен, както следва:

ПЕДАГОГИЧЕСКИ ПЕРСОНАЛ	
Директор	1
ЗДУД	1
Учител, общообразователен учебен предмет	2
Старши учител, общообразователен учебен предмет	6
Главен учител, общообразователен учебен предмет	1
Учител, теоретично обучение	2
Учител, практическо обучение	1

Старши учител, теоретично обучение	5
Педагогически съветник	1
Общ брой на педагогическия персонал:	20
НЕПЕДАГОГИЧЕСКИ ПЕРСОНАЛ	
Главен счетоводител	1
Счетоводител-касиер	1
Технически секретар	1
Огняр	1
Портиер	1
Работник, поддръжка	2
Портиер - по програма за заетост на Бюро по труда	1
Социален работник	1
Общ брой на непедagogическия персонал:	9
Общо персонал:	29

Забележка: До 30.09.2019 г. училището разполагаше с Организатор библиотечно-информационен център – по програма за заетост на Бюро по труда.

Брой на педагогическите специалисти (вкл. директор и заместник-директор), защитили степен на професионална квалификация – 13 (65 % от общия брой):

I ПКС	II ПКС	III ПКС	IV ПКС	V ПКС
2	3	1	6	3

Материални ресурси

Имотът на ПДТГ „Димитър Хадживасилев” е разположен на площ от 9215 кв.м. Върху него са построени следните сгради:

- Сграда за образование – 2063 кв.м. застроена площ;
- Сградата е построена през 1895 година и притежава статут на архитектурна и художествена недвижима културна ценност.
- Пристройка към сграда за образование – 231 кв. м. застроена площ;
- Сграда-хангар, депо, гараж – 18 кв. м. застроена площ;
- Селскостопанска сграда – 75 кв. м. застроена площ;
- Сграда-хангар, депо, гараж – 18 кв. м. застроена площ.

В сградата на ПДТГ „Димитър Хадживасилев” има поставени 3 /три/ броя платформени подемници, с които се осигурява достъп до всички помещения в сградата за деца със специални образователни потребности.

Спортната база на ПДТГ „Димитър Хадживасилев” се състои от физкултурен салон, зала за аеробика и фитнес зала в сградата на училището и открита спортна площадка на двора на училището.

Финансови ресурси

Гимназията работи на делегиран бюджет.

Издръжката на един ученик е както следва:

- професионално направление „Приложна информатика“ - 2493.00 лв.
- професионално направление „Стопанско управление и администрация и социални услуги” - 1850.00 лв.
- професионално направление „Услуги за личността /туризъм/” - 2273.00 лв.
- самостоятелна форма на обучение – 632.00 лв.

Средната брутна работна заплата (към 30.06.2020 г.)

- на педагогическите специалисти – 1486, 30лв.
- на непедагогическия персонал – 889,81 лв.

Източници на средства:

- средства от делегирания бюджет;
- дарения;
- собствени приходи.

III. ИЗСЛЕДВАНИ ОБЛАСТИ И КРИТЕРИИ

Самооценяването е извършено по критерии и показатели, приети на заседание на педагогическия съвет и утвърдени със заповед № 1769/12.09.2018 г. на директора на ПДТГ.

ОБЛАСТ 1. „УПРАВЛЕНИЕ НА ИНСТИТУЦИЯТА”

Критерии и показатели:

1. Планиране, организиране и контрол на дейността на училището
  - 1.1. Нормативно осигуряване на образователно-възпитателния процес
  - 1.2. Функционираща вътрешна система за осигуряване на качество на професионалното образование и обучение
  - 1.3. Създаден механизъм за ранно предупреждение за различни рискове
  - 1.4. Създаден механизъм за вътрешен мониторинг и контрол на качеството
  - 1.5. Проведено измерване на качеството чрез самооценяване
  - 1.6. Равнище на административното обслужване
2. Управление на човешките ресурси
  - 2.1. Осигуреност на педагогическия персонал с квалификация, съответстваща с ДОС за придобиване на квалификация по професия
  - 2.2. Наличие на политика за подбор, назначаване, оценка и възнаграждение на персонала въз основа на постигнатите резултати
  - 2.3. Квалификация и кариерно развитие на педагогическите специалисти
  - 2.4. Лидерство
3. Управление на финансовите и материалните ресурси
  - 3.1. Законосъобразно, ефективно и прозрачно управление на бюджета
  - 3.2. Реализирани училищни, национални и международни програми и проекти
  - 3.3. Осигурена достъпна архитектурна среда
  - 3.4. Наличие на материално-техническа база за обучение по предлаганите професии в съответствие с ДОС
4. Взаимодействие на всички заинтересовани страни, маркетингова дейност
  - 4.1. Публичност и популяризиране на предлаганото ПОО и съдържанието му
  - 4.2. Предлагане на обучение по професии и специалности с приоритетно значение на регионалния пазар на труда.
  - 4.3. Сътрудничество с родителите
  - 4.4. Дейност на училищното настоятелство
  - 4.5. Сътрудничество с работодатели и браншови организации на местно и регионално равнище
  - 4.6. Взаимодействие с училищния обществен съвет

ОБЛАСТ 2. „ОБРАЗОВАТЕЛЕН ПРОЦЕС”

Критерии и показатели:

1. Учебна дейност

- 1.1. Осигуряване на възможност за професионално образование и обучение в различни форми на обучение.
- 1.2. Предоставяне на възможност за професионално обучение и валидиране на професионални знания, умения и компетентности на лица, навършили 16 години.
- 1.3. Относителен дял на учебните програми за производствена практика, ЗИП и СИП по професионална подготовка, разработени с участието на представители на бизнеса, от общия брой на тези учебни програми - %.
- 1.4. Осигурени условия за интерактивно обучение и учене.
- 1.5. Организация и планиране на урока.
- 1.6. Използване на разнообразни форми за проверка на знанията, уменията и компетентностите на учениците.
- 1.7. Точно и ясно формулиране на критериите за оценяване на знанията, уменията и компетентностите; информираност на учениците за тях.
- 1.8. Ритмичност на оценяването.

2. Подкрепа за личностно развитие на учениците

- 2.1. Осигуряване на равен достъп до образование на ученици от уязвими групи
- 2.2. Относителен дял на ученици, участващи в извънкласни дейности по интереси
- 2.3. Обща и допълнителна подкрепа за преодоляване на обучителни затруднения
- 2.4. Относителен дял на учениците, обхванати в дейностите по професионално информиране и кариерно консултиране
- 2.5. Изграден и функциониращ механизъм за превенция на агресията и тормоза между учениците в училище
- 2.6. Относителен дял на отпадналите от ПОО към постъпилите в началото на обучението

3. Резултати от обучението

- 3.1. Относителен дял на учениците, провели практическо обучение на работно място в реална работна среда и/или в условията на мобилност в друга страна, от общия брой обучавани, които по учебен план провеждат практическо обучение - %.
- 3.2. Относителен дял на проведените изпити за придобиване на квалификация по професии с участието на социалните партньори от общия брой на проведените изпити - %.

- 3.3. Относителен дял на успешно положилите държавните зрелостни изпити от допуснатите - %.
- 3.4. Относителен дял на успешно положилите държавните изпити по теория и по практика на професията от допуснатите - %.
- 3.5. Относителен дял на учениците, участвали в състезания, олимпиади, конкурси и др. от общия брой ученици - %.
- 3.6. Относителен дял на придобилите професионална квалификация, продължили в следваща степен на образование и/или степен на професионална квалификация, от общия брой придобили професионална квалификация - %.
- 3.7. Относителен дял на придобилите професионална квалификация, реализирали се на пазара на труда по изучаваната професия, от общия брой придобили професионална квалификация - %.
- 3.8. Степен на удовлетвореност на придобилите професионална квалификация от качеството на професионалната подготовка – проучвания чрез анкети/интервюта и др. с най-малко 50% от придобилите професионална квалификация.
- 3.9. Степен на удовлетвореност на родителите от качеството на образователните услуги и цялостната дейност на училището - проучвания чрез анкети/интервюта и др. с най-малко 50% от родителите.
- 3.10. Степен на удовлетвореност на работодателите от знанията, уменията и компетентностите на придобилите професионална квалификация и от пригодността им за заетост – проучвания чрез анкети/интервюта и др.

Крайната оценка на постигнатото качество е със следните качествени и количествени равнища:

- отлично – при крайна оценка от 91 до 100 точки;
- добро – при крайна оценка от 66 до 90 точки;
- задоволително – при крайна оценка от 46 до 65 точки;
- незадоволително – при крайна оценка до 45 точки включително.

IV. РЕЗУЛТАТИ ОТ САМООЦЕНЯВАНЕТО ПО ОБЛАСТИ И КРИТЕРИИ

ОБЛАСТИ И КРИТЕРИИ	Максимален брой точки	Реален брой точки след оценяването
ОБЛАСТ 1. „УПРАВЛЕНИЕ НА ИНСТИТУЦИЯТА”	45	45
КРИТЕРИЙ 1. „Планиране, организиране и контрол на дейността на училището“		

ПОКАЗАТЕЛИ	Нормативно осигуряване на образователно-възпитателния процес	3,0	3,0
	Функционираща вътрешна система за осигуряване на качеството на професионалното образование и обучение в училището	2,0	2,0
	Създаден механизъм за ранно предупреждение за различни рискове	1,0	1,0
	Създаден механизъм за вътрешен мониторинг и контрол на качеството	1,0	1,0
	Проведено измерване на постигнатото качество чрез самооценяване	3,0	3,0
	Равнище на административно обслужване	2,0	2,0
КРИТЕРИЙ 2. „Управление на човешките ресурси”			
ПОКАЗАТЕЛИ	Осигуреност на педагогическия персонал с квалификация, съответстваща на изискванията към обучаващите, определени в ДООИ за придобиване на квалификация по професия	2,0	2,0
	Наличие на политика за подбор, назначаване и оценка на персонала въз основа на постигнатите резултати	3,0	3,0
	Квалификация и кариерно развитие на педагогическите специалисти	2,0	2,0
	Лидерство	3,0	3,0
КРИТЕРИЙ 3. „Управление на финансовите и материалните ресурси”			
ПОКАЗАТЕЛИ	Законосъобразно, ефективно и прозрачно управление на бюджета	2,0	2,0
	Реализирани училищни, национални и международни програми и проекти	2,0	2,0
	Осигурена достъпна архитектурна среда	3,0	3,0
	Наличие на материално-техническа база за обучение по предлаганите професии (кабинети, учебни работилници, лаборатории и др.) в съответствие с изискванията на ДООИ.	4,0	4,0
КРИТЕРИЙ 4. „Взаимодействие на всички заинтересовани страни, маркетингова дейност”			
ПОКАЗАТЕЛИ	Публичност и популяризиране на предлаганото ПОО и съдържанието му.	3,0	3,0
	Предлагане на обучение по професии и специалности с приоритетно значение на регионалния пазар на труда	3,0	3,0
	Сътрудничество с родителите	2,0	2,0
	Дейност на училищното настоятелство	1,0	1,0
	Сътрудничество с работодатели и браншови организации на местно и регионално равнище	2,0	2,0
	Взаимодействие с училищния обществен съвет	1,0	1,0
ОБЛАСТ 2. „ОБРАЗОВАТЕЛЕН ПРОЦЕС”		55	54

КРИТЕРИЙ 1. „Учебна дейност”			
ПОКАЗАТЕЛИ	Осигуряване на възможност за професионално образование и обучение в различни форми на обучение	1,0	1,0
	Предоставяне на възможност за професионално обучение и валидиране на професионални знания, умения и компетентности на лица, навършили 16 години	1,0	1,0
	Относителен дял на учебните програми за производствена практика, ЗИП и СИП по професионална подготовка, разработени с участието на представители на бизнеса, от общия брой на тези учебни програми - %	2,0	2,0
	Осигурени условия за интерактивно обучение и учене	2,0	2,0
	Организация и планиране на урока	3,0	3,0
	Използване на разнообразни форми за проверка на знанията, уменията и компетентностите на учениците/ курсистите	3,0	3,0
	Точно и ясно формулиране на критериите за оценяване на знанията, уменията и компетентностите информираност на учениците/курсистите за тях	2,0	2,0
	Ритмичност на оценяването	2,0	2,0
КРИТЕРИЙ 2. „Подкрепа за личностно развитие на учениците”			
ПОКАЗАТЕЛИ	Осигуряване на равен достъп до образование на ученици от уязвими групи	2,0	2,0
	Относителен дял на ученици, участващи в извънкласни дейности по интереси	1,0	1,0
	Обща и допълнителна подкрепа за преодоляване на обучителни затруднения	2,0	2,0
	Относителен дял на информираните и консултираните за кариерно развитие обучавани в ПОО от общия брой обучавани - %	3,0	3,0
	Изграден и функциониращ механизъм за превенция на агресията и тормоза между учениците в училище	1,0	1,0
	Относителен дял на отпадналите от ПОО към постъпилите в началото на обучението – %	2,0	2,0
КРИТЕРИЙ 3. „Резултати от обучението”			
ПОКАЗАТЕЛИ	Относителен дял на учениците/курсистите, провели практическо обучение на работно място в реална работна среда и/или в условията на мобилност в друга страна, от общия брой обучавани, които по учебен план провеждат практическо обучение - %	4,0	4,0

Относителен дял на проведените изпити за придобиване на квалификация по професии с участието на социалните партньори от общия брой на проведените изпити – %	4,0	4,0
Относителен дял на успешно положилите държавните зрелостни изпити от допуснатите- %	2,0	2,0
Относителен дял на успешно положилите държавните изпити по теория и по практика на професията от допуснатите – %	4,0	4,0
Относителен дял на учениците, участвали в състезания, олимпиади, конкурси и др. от общия брой ученици – %	2,0	1,0
Относителен дял на придобилите професионална квалификация, продължили в следваща степен на образование и/или степен на професионална квалификация, от общия брой придобили професионална квалификация – %	3,0	3,0
Относителен дял на реализираните лица на пазара на труда по професията (една година след придобиването на професионалната квалификация) от общия брой придобили професионална квалификация – %	3,0	3,0
Степен на удовлетвореност на придобилите професионална квалификация от качеството на професионалната подготовка – проучвания чрез анкети/интервюта и други с най-малко 50 % от придобилите професионална квалификация	3,0	3,0
Степен на удовлетвореност на родителите от качеството на образователните услуги и цялостната дейност на училището – проучвания чрез анкети/интервюта и др. с най-малко 50% от родителите	1,0	1,0
Степен на удовлетвореност на работодателите от знанията, уменията и компетентностите на придобилите професионална квалификация и от пригодността им за заетост – проучвания чрез анкети/ интервюта и др.	3,0	3,0
ОБЩО:	100.00	99.00

Сравнение с крайната оценка от предходното самооценяване:

Общият брой точки, измерващ крайната оценка от проведеното самооценяване през учебната 2019/2020 година е 99,00 – с 2,50 повече от общият брой точки през учебната 2018/2019 г. По скалата, посочена в чл. 131, ал. 4 от ПД на ПДТГ общият брой точки определя равнището на качеството на професионалното образование и обучение в ПДТГ като отлично.

V. АНАЛИЗ НА ПОЛУЧЕНИТЕ РЕЗУЛТАТИ:

ОБЛАСТ 1. УПРАВЛЕНИЕ НА ИНСТИТУЦИЯТА

Критерий 1. „Планиране, организиране и контрол на дейността на училището”

- През учебната 2019/2020 година образователно-възпитателният процес в ПДТГ „Димитър Хадживасилев” се осъществява в съответствие със законовата и подзаконовата уредба за системата на предучилищното и училищното образование. Извършена е актуализация на документите, изграждащи училищната политика за финансово управление и контрол. Всички вътрешноучилищни документи са описани и индексирани по групи в Номенклатура на делата. Утвърдени са Правила за прилагане на номенклатурата, в които се посочват специфичните особености, структурата, организацията на документите в делата, начините за прилагане на номенклатурата, индексацията на делата.

На заседание на педагогическия съвет са приети Годишен план за дейността на ПДТГ и План за квалификационната дейност през учебната 2019/2020 година.

Налице са училищни учебни планове за всички специалности по професии, по които се осъществява професионално образование. Утвърдени са учебни програми по учебните предмети, изучавани в задължителноизбираемата подготовка, за избираеми учебни часове - разширена професионална подготовка; за факултативни учебни часове - допълнителна подготовка и по производствена практика.

Чрез електронния сайт на гимназията е осигурен достъп на всички заинтересовани страни до актуалните нормативни документи.

- Реализира се Стратегия за развитието на училището с посочени визия, мисия, стратегически приоритети, мерки за постигане на целите и приоритетите. В ПДТГ функционира вътрешна система за управление на качеството на ПОО, включваща: политика и цели по осигуряване на качеството на ПОО, Правила за прилагане на вътрешната система за осигуряване на качество на ПОО, вътрешноучилищни критерии и показатели за оценка качеството на професионалното образование и обучение. В училището функционира и работна група по самооценяване на качеството на ПОО. Задължителен елемент на системата за осигуряване на качество са анализът на резултатите и приемане на мерки за оптимизиране и подобряване на качеството на образователния процес.
- В ПДТГ „Д. Хадживасилев” е разработена Стратегия за управление на риска с дефинирана структура на процеса на управление на риска и определени права и отговорности в осъществяването на този процес. Дейностите по превенция и намаляване на различните рискове са регламентирани в документи, изграждащи системата за финансово управление и контрол - Етичен кодекс на учителите, служителите и работниците в ПДТГ „Димитър Хадживасилев”, Вътрешни правила за наблюдение, установяване и докладване на нарушения и за предприемане на последващи мерки, Работна инструкция „Регистриране и докладване на нарушения на Етичния кодекс”, Антикорупционна програма в ПДТГ „Димитър Хадживасилев”, Вътрешни правила за провеждане на процедури по възлагане на обществени поръчки, Вътрешни правила и процедури за извършване на финансови и контролни дейности, Вътрешни правила за

управление на човешките ресурси, Правилник за вътрешния трудов ред, План за контролната дейност на директор и заместник – директор.

- Създаден е механизъм за вътрешен мониторинг и контрол върху показателите, измерващи равнището на всички критерии за оценка на качеството на професионалното образование и обучение, позволяващ своевременното идентифициране и отстраняване на отклоненията.
- Проведено е самооценяване и е изготвен доклад с посочени мерки за подобряване на качеството на професионалното образование и обучение.
- Административното обслужване в ПДТГ е нормативно осигурено чрез регламентирани правила за създаване и движение на документите, свързани с управлението на човешките ресурси (трудова договори, лични досиета, трудови книжки, молби и заповеди за отпуски и командировки, болнични листи и др.). Изградена е система за вътрешна и външна комуникация. Въведени са правила и са определени отговорности за предоставяне на информация. Въведени са правила за систематизиране и организиране на делата, текущото преглеждане и бързото информационно обслужване по наличната документация. Административното обслужване позволява бърз и надежден достъп до информация, използват се и различни форми на ИКТ. При проведено анкетно проучване сред ученици и родители 100 % от анкетиранията изразяват мнение, че се спазват нормативно определените срокове за предоставяне на необходима информация, издаване на документи или други административни услуги; 98% определят служителите от административното обслужване като компетентни, 92% - като коректни и вежливи.

Критерий 2. „Управление на човешките ресурси”

- Обучението по теоретичната и практическата професионална подготовка се осъществява изцяло от учители, отговарящи на изискванията към обучаващите, определени в ДООИ за придобиване на квалификация по професия.
- Създаден е и се прилага ред за подбор, назначаване, съкращаване и оценка на педагогическия и непедагогическия персонал. Изготвено е длъжностно разписание в съответствие с нормативно определените стандарт и форма в Списък-образец №1. Изготвени са длъжностни характеристики за всички длъжности от длъжностното разписание. Изготвени са и се прилагат правила за подбор на кадри при възникване, изменение и прекратяване на трудово правоотношение. Разработени са критерии и показатели за оценка на резултатите от дейността на

заместник-директор, педагогическите специалисти и непедagogическия персонал. Утвърдени са правила за награждаване на учители с морални и материални награди и процедури по налагане на санкции на служители в ПДТГ.

- В училището се осъществява квалификационна дейност, планирана въз основа на установени дефицити и проучване интересите и желанията на учителите, в съответствие с Наредба № 15/22.07.2019 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти. През учебната 2019/2020 година всички педагогически специалисти са участвали във форми на вътрешноучилищна квалификационна дейност, организирани от методическите обединения по общообразователна и професионална подготовка – вътрешноинституционални дискуссионни форуми; открити практики, методическо подпомагане, презентации на творчески проекти; споделяне на иновативни практики, практически семинари, проведени от външни обучаващи институции. Общата продължителност на участието за всеки педагогически специалист надвишава регламентиранияте в чл. 47, т. 2 от Наредба № 15 задължителни 16 академични часа. През учебната 2019/2020 г. един учител защити V ПКС в ДИУУ към СУ „Климент Охридски” и един придоби III ПКС по програма: Професионално-педагогическа специализация по ефективно управление на образователните институции, на тема: „Аспекти на кариерно развитие на учителите в образователната система“ във ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“.

В програма за придобиване на образователно-квалификационна степен „доктор” са включени двама учители. Учителите от МО присъстваха на седем форми за вътрешноинституционална квалификация, осъществена на базата на План за квалификационна дейност през учебната 2019/2020 година.

В семинар с теоретико-практическа насоченост, проведен от Фондация „Човек плюс“ – София /обучител Панайот Рандев/, на тема: „Оценяване и стимулиране на творчеството (креативност, надареност, иновативност) в клас и училище“ участваха 18 педагогически специалисти. След представено изпълнение на индивидуална практическа задача всички получиха удостоверения съгласно Приложение № 14 към чл. 48, ал. 1, т.1 от Наредба № 15/22.07.2019 г. и е присъден 1 квалификационен кредит.

Управленската и ръководната дейност на директора е изцяло в съответствие с регламентиранияте в законата и вътрешноучилищната нормативна уредба функции и правомощия. Принципът на единоначалието, основен за управлението на системата на образованието, се прилага в съчетание с принципите за демократичност, прозрачност и колективното начало – сътрудничество при определяне на основните стратегически приоритети в развитието, целите и задачите на училището; зачитане на правата, интересите и професионално-творческите потребности на учителите. Изградена е организационно –управленска структура с определени нива на управление с определени функции, отговорности и компетентности. Създадена е система от функциониращи целеви структурни звена, действащи автономно в рамките на

определените им функции: постоянни училищни комисии, методически обединения и предметни групи на педагогическите специалисти. Осъществява се делегиране на правомощия и отговорности за осигуряване на ефективната дейност на училището. При вземане на управленски решения, отнасящи се до политиката за развитие на училището (стратегия; план-прием; механизми и програми, свързани с различни области от дейността на училището; мерки за повишаване на качеството на образованието) се назначават комисии за разработване на проекти на съответните документи, които се обсъждат и гласуват на заседание на ПС, след което се утвърждават от директора. Решения, отнасящи се до социалните придобивки и гарантиране правата на служителите съгласно Кодекса на труда и Колективния трудов договор се вземат след консултиране със синдикалния лидер, главния счетоводител и след обсъждане и гласуване на общо събрание на колектива. Членове на колектива участват в консултации с ръководството по проблеми и оперативни задачи, свързани със заеманата от тях длъжност в училището. В издадените заповеди на директора винаги се посочва нормативното основание (текст от закон, постановление на министерство или министерски съвет, правилник, наредба от висшестоящ орган и др.). Осъществява се ефективна контролна дейност, основана на възискателност и обективност. Прилагат се механизми за стимулиране и мотивиране на персонала за квалификация и развитие; за въвеждане на иновативни педагогически практики.

Критерий 3. „Управление на финансовите и материалните ресурси”

- При управлението на бюджета – планиране, изпълнение на приходна и разходна част, приключване, отчитане и контрол, се спазват принципи, които определят бюджета като законосъобразен и прозрачен. Създадена е система за финансово управление и контрол. Счетоводната политика е съобразена с изискванията на Закона за счетоводството, Сметкоплана на бюджетните предприятия, Националните счетоводни стандарти за бюджетните предприятия, Закона за държавния бюджет на Република България, както и всички нормативни документи и указания, отнасящите се за училището. Утвърдени са и се прилагат Процедура за планиране и разходване на средствата за трудови възнаграждения, Вътрешни правила за работната заплата съгласно КТ, Наредба № 1 за работните заплати на персонала в звената от системата на народната просвета, както и всички останали нормативни актове, уреждащи въпроси свързани с работната заплата и нейната организация. Директорът представя на обществения съвет и пред общото събрание на работниците и служителите тримесечни отчети за изпълнението на бюджета на училището.
- През учебната 2019/2020 г. ПДТГ „Д. Хадживасилев“ участва в реализирането на следните проекти и програми:

- проект за иновативно училище: „Комуникация и сътрудничество за високи образователно – възпитателни резултати и удовлетвореност на заинтересованите страни” в партньорство със Сдружение „Институт Перспективи“ – гр. Свищов;
- Проект Училище за здраве в Европа – през м. ноември 2019 г в националния учебен комплекс на БЧК в с. Лозен беше организирано обучение на координаторите на българската мрежа „Училища за здраве в Европа”: „Разработване и управление на проекти” – 1 участник от ПДТГ;
- Проект BG05M2OP001-2.010-0001 „Квалификация за професионално развитие на педагогическите специалисти“ на МОН – 3 учители;
- Проект BG05M2OP001-2.011-0001 „Подкрепа за успех“ – сформирани: три групи за допълнително обучение за преодоляване на обучителни затруднения; една група за преодоляване на пропуски с цел успешно полагане на държавния зрелостен изпит по „български език и литература”; седем форми от пет тематични направления за занимания по интереси.

Национални програми – 7

- НП „Информационни и комуникационни технологии (ИКТ) в системата на предучилищното и училищното образование“;
- НП „Изграждане на училищна STEM среда“ Дейност II: малки проекти (до 50 000 лв.) – проект "STEMB" - STEM+Бизнес - разработен, одобрен и класиран за втори етап;
- НП „Оптимизация на вътрешната структура на персонала в институциите от системата на предучилищното и училищното образование“, модул „Библиотеките като образователна среда“ – разработени подаден 1 проект;
- НП „Оптимизация на вътрешната структура на персонала в институциите от системата на предучилищното и училищното образование“, модул „Културните институции като образователна среда“ – разработени подаден 1 проект;
- НП „Без свободен час“, Модул „Без свободен час в училище“;
- НП „Иновации в действие“ – модул „Мобилност за популяризиране и мултиплициране на добри иновации“ – реализиран обмен на добри практики с две училища;
- НП за превенция на хроничните незаразни болести 2014/2020 г. – проект „Споделената храна е по-сладка и здравословна“.
- НП „Заедно за всяко дете”.

по Национална програма „Заедно за всяко дете“, модул „Добри практики за взаимодействие на образователните институции с родителите“ – 1

проект

по ПМС № 129 за подпомагане физическото възпитание и спорт – 1 проект: Развитие на физическото възпитание и спорта;

- **Разработени са:**

– по програма „Еразъм +“ – 2 проекта:

- „Икономисти на бъдещето ” – разработен през 2020 г. и одобрен за финансиране;
- „Съвременни тенденции в дуалното обучение – одобрен за финансиране през 2019 г.; реализиране на дейности по програма през 2020 г.

Реализирани проекти по програма "Еразъм +" (партньорство със Сдружение „Институт Перспективи“ – гр. Свищов):

- „STEP (STEM to environmental problems)“ – в гр. Таргу джиу, Румъния и в гр. Познан, Полша;
- проект на тема „UNDER THE SAME SKY“ – гр. Морска събота, Словения;
- „Лятно училище за кръгова икономика”, с подтема: „Устойчиво потребление и производство в контекста на кръговата икономика в съответствие с целите за устойчиво развитие“ – гр. Клуж-Напока, Румъния.

За всички проекти са заведени регистри с документи.

- Осигурена е достъпна архитектурна среда за лица с физически увреждания чрез платформени подемници до входа на училището, до втория етаж и до санитарните помещения. Налице е адаптирано санитарно помещение. Създаден е пропускателен режим, ориентиран към родители и други външни лица. Има пропускателен и информационен пункт. Поставени са указателни знаци и табла, осигурено е денонощно видеонаблюдение в класни стаи, коридори и кабинети, СОТ.
- Обучението по професионална подготовка се осъществява в специализирани кабинети и класни стаи, оборудвани със съвременна, използваща се от реалния бизнес техника в съответствие с изискванията за придобиване на професионална квалификация.
- Изключително важна роля за достъпа до професионално образование и обучение е осигуряването на максимална информация за предлаганото от ПДТГ „Димитър Хадживасилев” обучение по професии и специалности, популяризиране на дейността на училището, на успехите и постиженията на учителите и учениците. Поддържа се динамичен сайт, предлагащ пълна информация за законовата и подзаконовата нормативна уредба за организация на дейността на ПДТГ, достъп до документацията на отделните специалности по професии – училищни учебни планове, учебни програми, организационни графици. Сайтът предоставя възможност за онлайн обучение чрез програми, разработени от учители в ПДТГ. Многобройни са статиите придружени със снимков материал, посветени на общоучилищни инициативи и високи постижения на учениците. Популяризиране на дейността на училището се осъществява и чрез прессъобщения за печатните и електронните медии, чрез изготвяне

на рекламни брошури за професиите и специалностите от държавния план-прием. Поддържат се електронно информационно табло и фейсбук страници.

Критерий 4. „Взаимодействие на всички заинтересовани страни, маркетингова дейност”

- Предлагащото професионално образование по специалностите Организация на туризма и свободното време и Бизнес администрация съответства на някои от приоритетните направления в Областна стратегия за развитие на област В. Търново (2014-2020 г.) и Общински план за развитие на община Свищов. ПДТГ предлага и осъществява обучение в приоритетните и високо платени професии, включени в списъка на STEM професиите: Икономист-информатик, Организатор Интернет приложения и Системен програмист. Интензивната чуждоезикова подготовка, отличните компютърни умения, знанията и уменията в областта на счетоводството и предприемачеството, които получават учениците в ПДТГ, са особено ценени и търсени от работодателите. Дуалното образование осигурява ефективна връзка между професионално училище и предприятие, като едновременно с теорията учащите се придобиват и безценни практически умения. Съгласно Справка от Дирекция „Бюро по труда”-гр. Свищов сред търсените на пазара на труда са професии в областта на туризма и услугите.
- Сътрудничеството и ефективното взаимодействие с родителите като пълноправни членове на училищната общност е важна част от училищната политика за осъществяване на приобщаващо образование. Чрез сайта на училището, информационни табла и провеждане на общи родителски срещи и родителски срещи на паралелките родителите се информират за вътрешно училищната нормативна уредба, документацията, въз основа на която се осъществява обучението по отделните професии и специалности, извънкласните форми, резултатите от обучението. Изградени са родителски съвети на паралелките. Родители са включени в училищния обществен съвет, психолого-педагогическите екипи към всяка паралелка и участват в техните заседания при обсъждане и вземане на решения по повод възникнали проблеми. Предоставена е възможност за консултиране на родителите чрез утвърдени графици на приемното време на учителите и на класните ръководители. Родителите задължително се информират за утвърдените със заповед на директора дейности за обща и /или допълнителна подкрепа за преодоляване на проблемно поведение или на обучителни затруднения съгласно чл. 45 от Наредба за приобщаващото образование, както и за резултатите от тяхното реализиране.
- В състава на училищното настоятелство са включени родители на ученици в ПДТГ, работодатели-партньори, педагогически специалисти. Представители на настоятелството присъстват на заседания на ПС и на общите родителски срещи.
- Осъществяването на професионалното образование и обучение през учебната 2019/2020 година е в сътрудничество и взаимодействие с бизнес организации и работодатели-партньори на местно и регионално равнище. Предмет на партньорство са: разработване и съгласуване на

учебни програми по производствена практика и по учебни предмети от професионалната подготовка, изучавани в ЗИП и разширена професионална подготовка; консултиране и ориентиране за кариерно развитие на учениците; провеждане и оценяване на резултати от държавни изпити за придобиване на професионална квалификация; осигуряване на работни места за провеждане на производствена практика в реална работна среда; определяне на държавния план-прием по специалности от професии за учебната 2020/2021 година. Сключени са 54 договора с различни работодатели за осигуряване на работни места за провеждане на производствената практика на учениците на реални работни места.

- Към ПДТГ „Д. Хадживасилев“ е създаден и функционира Обществен съвет, в съответствие с Правилник за създаването, устройството и дейността на обществените съвети. Дейността му е регламентирана и в ПД на ПДТГ.

През учебната 2019/2020 г. бе избран нов Общественият съвет. Той осъществи ефективно правомощията си като орган за подпомагане на развитието на училището и за граждански контрол на управлението му. На проведени заседания са обсъдени и приети описаните в нормативната уредба актове и решения – изготвяне на становище по държавния план-прем за учебната 2020/2021 година; съгласуване на училищни учебни планове; становище по проект на бюджет; съгласуване на Предложение за разпределение на средства от установено в края на предходната година превишение на постъпленията и други целеви средства; тримесечни отчети по изпълнение на бюджета; обсъждане и предложение на мерки за подобряване на качеството на образователния процес. Председателят и членове на Обществения съвет са участвали във всички инициативи по годишния план на ПДТГ „Д. Хадживасилев“, присъствали са на представителни изяви на учениците от училището; като членове на екипи при провеждане на училищно състезание за най-добър бизнес - проект, гости в часове по предприемачество и по учебна практика.

В сайта на училището е създадена секция “Обществен съвет“, в която своевременно се публикува информация, свързана с дейността и правомощията и работните заседания на обществения съвет.

ОБЛАСТ 2. ОБРАЗОВАТЕЛЕН ПРОЦЕС

Критерий 1. „Учебна дейност“

- В Правилник за дейността на ПДТГ са регламентиран четири форми на професионално образование и обучение. През учебната 2019/2020 година ПДТГ осигурява обучение на ученици в дневна и в самостоятелна форма.

- ПДТГ предоставя възможност за валидиране на професионални знания, умения и компетентности, получени чрез неформално обучение и информално учене по четири професии. Условието за участие в процедурите по валидиране са оповестени в училищния сайт и в електронните медии.
- Обучението по задължителноизбираема професионална подготовка и производствена практика се осъществява по училищни учебни програми, разработени на базата на Националните изпитни програми и ДОО за придобиване на професионална квалификация по съответната професия. Всички 7 учебни програми за производствена практика в X, XI и XII клас и 8 учебни програми по учебни предмети от професионалната подготовка, изучавани в ЗИП и разширена професионална подготовка, са разработени с участието и са съгласувани с най-малко трима работодатели, с които са сключени договори за провеждане на производствена практика на реални работни места.
- Осигурени са условия за интерактивно обучение и учене – възможност за ползване на интерактивни дъски, наличие на мултимедия и Интернет за провеждане на електронни уроци във всички класни стаи и учебни кабинети. Осигурен е Интернет достъп в учителска стая и библиотечно-информационен център. Изготвен е график за свободен достъп на учениците до компютърните кабинети. Учителите планират и прилагат в урочната дейност методи и средства с интерактивен характер – дискусии, беседи, решаване на казуси, използване на обучителен софтуер и др. Осъществи се регистрация на всички учители, ученици и административен персонал в създаден от МОН портал в помощ на дистанционното обучение в българските училища в офис 365, платформа Тиймс.

С реализирането на планираните за учебната 2019/2020 година дейности по иновацията „Комуникация и сътрудничество за високи образователно – възпитателни резултати и удовлетвореност на заинтересованите страни” се създадоха условия за усъвършенстване на управлението, обучението и образователната среда. Въвеждането на облачните технологии - Office365 дава възможности за по-ефективна комуникация между администрация, учители и ученици; за споделяне на обучителни ресурси; за осъществяване на он лайн оценяване. По второто направление на иновацията – „Педагогика на освобождението”, прилаганите неформални методи и техники в обучението по Предприемачество в VIII клас и История и цивилизации в IX-а, X-а и X-б класове с участието на ментор - младежки работник-доброволец допринесоха за повишаване активността на учениците в процеса на обучение, за разчупване на традиционните модели на организация на урока, за формиране на предприемачески дух и готовност за ефективна социална и гражданска активност.

При анонимно анкетно проучване на степента на удовлетвореност от качеството на предоставяното образование в ПДТГ, проведено със 76 ученици от IX, X и XI клас пълно удовлетворение от качеството на общообразователната подготовка и от практическата професионална подготовка са изразили 90% от анкетираните; напълно удовлетворени от теоретичната професионална подготовка са 85 % от анкетираните.

- От изготвени справки за резултатите от проведена контролна дейност по отношение на планирането, организацията и осъществяването на педагогическата дейност на учителите по време на урока, над 80 % от учителите имат достатъчни умения за ефективно и гъвкаво планиране на урока, подготовка съобразена с мястото на урока в системата уроци по дадената тема, възможностите за осъществяване на вътрешнопредметни и междупредметни връзки, диференциране на учебното съдържание в зависимост от равнището на обучаемост на отделни ученици или групи ученици в паралелката.

- Процесът на оценяване на резултатите от обучението се планира в разработените индивидуални системи за текущо, ритмично и реално оценяване на знанията и уменията на учениците от учителите по всички учебни предмети. Индивидуалните системи конкретизират формите и методите за диагностика и оценяване, критериите за оценяване, формирането на текущите, срочните и годишните оценки. Информирането на учениците за тях осигурява прозрачност и обективност на оценяването и допринася за формиране на умения у учениците за самооценка на собствените знания и умения. Проведено анкетно проучване с учителите установи, че над 90% от тях прилагат разнообразни форми за проверка и оценка – тестов, включително електронни, индивидуални задания, свързани с изготвяне на есета, доклади, мултимедийни презентации.

При проведено анонимно анкетно проучване със 75 ученици от VIII, IX, X и XI клас според 81,5 % от тях оценяването е обективно и справедливо, въз основа на ясно формулирани и известни на учениците критерии; според 9,5 % - в повечето случаи оценяването е обективно и справедливо, не винаги учениците са запознати с критериите за оценка; 9% смятат, че оценяването не отразява обективно знанията и уменията им.

- Диагностиката и оценяването на резултатите от обучението на учениците се извършва при спазване на изискванията на Наредба № 3/15.04.2003 г. за системата за оценяване и Наредба № 11/01.09.2016 г. за оценяване на резултатите от обучението на учениците. Срочните и годишните оценки се оформят въз основа на нормативно определените брой текущи изпитвания в зависимост от седмичния хорариум, при който се изучават учебните предмети. Оценките на писмените работи са аргументирани чрез оповестени пред учениците критерии и писмени рецензии. Проведена е диагностика на входно и изходно ниво на знанията. Родителите на учениците са удостоверили с подпис, че са запознати с резултатите. Писмените работи се съхраняват до края на учебната година.

Критерий 2. „Подкрепа за личностно развитие на учениците”

- През учебната 2019/2020 година за осигуряване на равен достъп до образование е предоставена обща подкрепа за личностно развитие чрез:

Дейности за обща подкрепа за личностно развитие:

1. Определен със заповед на директора Координатор за организиране и координиране на процеса на осигуряване на общата и допълнителна подкрепа за личностно развитие на учениците – педагогически съветник.
2. Назначен специалист на щат към училището – педагогически съветник.
3. Назначен специалист по проект „Подкрепа за успех” – социален работник.
4. Сформирани психолого-педагогически консултативни екипи за обща подкрепа за всяка паралелка, съгласно чл. 13, т.1 от Наредба за приобщаващо образование, включващи педагогическия съветник, класния ръководител, всички преподаващи в паралелката учители и двама родители от родителския съвет. Дейности на екипите:

- въз основа на анализ на резултатите от проведена диагностика на входно ниво и информация от педагогическите специалисти, включени в екипите, са идентифицирани учениците с обучителни затруднения и приети мерки за оказване на подкрепа за преодоляване на затрудненията;
- проведено анкетно проучване за установяване на интересите и желанията на учениците за участие в занимания по интереси;
- изготвяне на индивидуални карти на паралелките за отразяване и наблюдение на редовното посещение на учебни занятия, текущи учебни резултати и поведението на всеки ученик от паралелката.

5. Мерки за преодоляване на обучителни затруднения:

- въз основа на доклади на учителите по предметите от общообразователната и професионалната подготовка на заседания на педагогическия съвет се обсъждат и приемат мерки за индивидуална подкрепа на ученици с ниски образователни резултати;
- анкета сред учениците за нивото на удовлетвореност отचे високи нива на същата, което помогна на учителите да определят степента на мотивация за учене на учениците, както и за адаптиране на темпото и натовареността при преподаване;
- осигурени консултации по всички учебни предмети по график, утвърден със заповед на директора;
- консултациите се провеждат и по време на дистанционното обучение;
- изготвяне на индивидуално задание от учителите за самостоятелна работа за всеки ученик със слаба оценка;
- По проект „Подкрепа за успех”:
  - - в три групи за допълнително обучение за преодоляване на обучителни затруднения се обучават 14 ученици;
  - - в една група за преодоляване на пропуски с цел успешно полагане на държавния зрелостен изпит по „български език и литература” се обучаваха 7 ученици;
- Дейности за мотивиране, изява и интегриране в училищната общност:

По проект „Подкрепа за успех” - предоставихме възможност за включване на учениците в седем форми от пет тематични направления за занимания по интереси - участваха 105 ученици.
- участие на ученици в общински кръг на националните олимпиади;
- участие на училищните отбори в общински кръг по футбол, баскетбол, волейбол и шахмат, класиран за участие в областен кръг на ученическите спортни състезания отбора по шахмат;

- поощряване на постигнати високи образователни резултати чрез предоставяне на стипендии на 40 ученици за първия учебен срок, на 33 ученици за втория учебен срок;
- за обучение в дуална форма на обучение, стипендии получават 20 ученици за първия учебен срок и 22 ученици за втория учебен срок;
- за обучение в специалности, защитени от държавата, стипендии получават 4 ученици за първия учебен срок и 9 ученици за втория учебен срок;
- награждаване на ученици с:
  - грамота I степен – за успешни изяви в конкурси и олимпиади от Календара на МОН – на национално ниво-един ученик;
  - грамота II степен – за отлично представяне в регионални, областни и зонални състезания, конкурси, олимпиади и други изяви – двама ученици;
  - грамота III степен за отлично представяне на училищни и общински състезания; за принос в организирането и провеждането на училищни и други изяви – 16 ученици;
  - грамота "Ученик на годината", съгласно процедура, регламентирана в ПД на ПДТГ.

6. Кариерно ориентиране на учениците чрез:

- подпомагане на професионалното информиране и кариерното ориентиране в Център за кариерно ориентиране и предприемачество в ПДТГ „Димитър Хадживасилев” чрез организиране на срещи на ученици от XI и XII клас с представители на висши учебни заведения;
- участие в националните ученически състезания, организирани от Стопанска академия „Д. А. Ценов”:
  - „Банкиране, финансиране и бюджетиране“ – 8 ученици;
  - национален ученически конкурс за есе посветен на виртуалния и реалния туризъм на тема „Виртуалния туризъм ще измести ли реалния туризъм”- 1 ученик;
- Участие в национален конкурс на тема „Моят роден град-дестинация за устойчив туризъм” към ВТУ „Св. св.Кирил и Методий” – 1 ученик;
- Европейска олимпиада по статистика за ученици – Национален кръг – 3 ученици;
- Работа в регистрираните две учебно-тренировъчни фирми – 19 ученици.

7. Осигурена възможност за медицинско обслужване на спешни състояния, профилактика и промоция на здравето на учениците от медицинския специалист в здравния кабинет на училището.

8. Осигурен свободен достъп до библиотечно-информационния център на училището и възможност за ползване на учебна и друга литература на хартиен и на електронен носител.

9. Осигуряване на равен достъп до образование чрез:

- стипендии за подпомагане достъпа до образование на 7 ученици за първи срок и на 5 ученици за втория срок;
- стипендии на 5 ученици с един родител за първия учебен срок и на 6 ученици с един родител за втория учебен срок;
- осигурен безплатен транспорт за 42 пътуващи ученици за първия учебен срок и на 43 ученици за втория учебен срок;

- осигурено общежитие за 12 ученици;
- осигурена ежедневна безплатна закуска с предоставени средства по § 38, ал. 17 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за предучилищното и училищното образование за 2 ученици;
- осигурени учебници по Английски език и помагала по Български език и литература за осигуряване на библиотечно-информационно обслужване и равен достъп до образование;
- осигурена достъпна архитектурна среда – адаптирано санитарно помещение и подземни платформи, осигуряващи достъп до всички етажи за лица с физически увреждания.

10. Дейности и мерки за обща подкрепа, насочени към преодоляване на проблемно поведение и мотивиране за редовно посещаване на учебни занятия:

- При извършени нарушения на Правилник за дейността на ПДТГ или допуснати отсъствия без уважителни причини, въз основа на доклад на класния ръководител, със заповед на директора се утвърждават дейности за обща подкрепа, съгласно чл.45 от Наредба за приобщаващото образование, определени съвместно с ученика, съгласувани с координатор за организиране и координиране на процеса на осигуряване на общата и допълнителна подкрепа за личностно развитие на учениците.
- Копия на заповедите се съхраняват в Лично дело за обща и/или допълнителна подкрепа за личностно развитие. Родителите на учениците се информират за дейностите не по-късно от седем дни преди началото на осъществяването им.
- Осъществяване на контрол върху точното и навременно отразяване на отсъствията в училищната документация, воденето и съхранението на Регистър на извинителните документи за допуснати отсъствия.

Дейности за допълнителна подкрепа за личностно развитие по конкретен случай

1. Допълнителна подкрепа за личностно развитие се предоставя на двама ученици. Сформирани са екипи за подкрепа за личностно развитие, в които членове са: педагогически съветник, социален работник, класен ръководител и преподаващи учители. Изпълняват се дейности въз основа на утвърдени със заповед на директора планове, съобразно вида подкрепа:

- за един ученик със сензорни увреждания – намалено зрение с ТЕЛЖ от лекарска комисия;
- за един ученик в риск, работа по конкретен случай.

Осъществяване на взаимодействие със социални работници от отдел „Закрила на детето” към дирекция „Социално подпомагане”, Местна комисия за борба срещу противообществените прояви и Център за обществена подкрепа при осъществяване на допълнителна подкрепа за ученици в риск.

Изграждане на позитивен организационен климат и утвърждаване на позитивна дисциплина

1. Запознаване на ученици и родители с училищен Механизъм за противодействие на тормоза и насилието в ПДТГ „Димитър Хадживасилев”.
2. Изготвен и приет Етичен кодекс на общността.

3. Функциониращи органи на ученическото самоуправление – ученически съвети на паралелките, училищен ученически съвет и училищен ученически омбудсман.

4. Реализиране на дейности за изграждане на паралелката като общност и програми за родителско участие в училищния живот.

- През учебната 2019/2020 година в сформираниите клубове и секции за занимания по интереси се включиха – 61 % от общия брой. В проведена анкета с 55 участници в извънкласни дейности за нивото на удовлетвореност на въпроса „В каква степен считате, че получената възможност за участие извънкласни дейности в училището допринесе за Вашето личностно израстване?“ 78% са дали отговор „напълно“ и „във висока степен“. На въпроса „Удовлетворени ли сте от предоставената възможност, чрез участие в извънкласни дейности да бъдете стимулирани и подпомагани в съответствие с Вашите потребности, интереси и желания?“ 76 % са дали отговор „напълно“ и „във висока степен“.

- За повишаване на интереса и мотивацията на учениците от голямо значение са дейностите за професионално ориентиране и кариерно развитие - индивидуално кариерно консултиране на учениците, кариерно консултиране чрез включване дейности, организирани от Център за кариерно ориентиране и предприемачество в ПДТГ и екипите за интегративно практическо обучение, регистриране и работа в учебно-тренировъчни фирми, участия в Националните състезания по счетоводство, „Най-добра бизнес идея“, организирани на срещи на ученици от XI и XII клас с представители на висши учебни заведения. Теми, насочени към професионално информиране и кариерно ориентиране на учениците се разглеждат и в час на класа.

- За поддържане на защитена и сигурна среда в ПДТГ е изградена и функционира система за превенция на насилието, агресията и тормоза сред учениците. Разработен и актуализиран е училищен Механизъм за противодействие на тормоза и насилието в ПДТГ „Димитър Хадживасилев“. За организиране и осъществяване на дейностите по прилагане на механизма със заповед на директора е определен Координационен съвет за противодействие на училищния тормоз между учениците. Като част от Вътрешни правила за управление на човешките ресурси е включен Механизъм за разрешаване на конфликти. В ПД на ПДТГ са включени: Система за взаимодействие между учители, ученици, родители и медицински лица, Правила за действие в случаи на тормоз и насилие сред учениците, Правила за организация на охраната и пропускателния режим чрез използване на технически и човешки ресурси. Всички заинтересовани страни са запознати с училищен Механизъм за противодействие на тормоза и насилието в ПДТГ „Димитър Хадживасилев“ чрез публикуване в сайта на ПДТГ, на обща родителска среща и в час на класа.

- Няма отпаднали ученици от професионално образование и обучение.

Критерий 3. „Резултати от обучението“

- Учебната и производствената практика се провеждат съгласно Правила за организиране и провеждане на практическото обучение в ПДТГ. Учебната практика се провежда в учебната база на училището – в учебно-тренировъчен център /кабинет 18 – юг/, компютърни кабинети /23, 24, 25 и 26/. За производствената практика са осигурени чрез договори с работодатели и институции реални работни места за 100% от учениците.

- Относителният дял на зрелостниците, придобили професионална квалификация от броя на допуснатите е 94,5%. Придобили III СПК по професия Икономист-информатик – 16 ученици 94% /допуснати 18, не се явили двама/; придобили III СПК по професия Организатор на туристическа агентска дейност – 23 ученици 100%; придобили II СПК по професия Сътрудник в малък и среден бизнес - 12 ученици - 92% /един не се явил/.

- Всички държавни изпити по теория и по практика на професията са проведени с участие на представители на работодатели-партньори, включени в изпитните комисии.

Успешно положили ДЗИ по Български език и литература, сесия май 2020 г. – 95 % от допуснатите. Успешно положили втори ДЗИ – 100% от допуснатите. Средният успех от ДЗИ по Български език и литература е Добър 4,06; от Втори ДЗИ: по Английски език – Много добър 4,63; Биология и здравно образование – Добър 4,45; Философски цикъл – Добър 3,81; Математика – добър 4,29; История и цивилизация – среден 3,34; Държавен изпит за придобиване на степен на професионална квалификация – Много добър 4,83. /XII-а, „Икономическа информатика“ - Много добър /5,26/, XII-б „Организация на туризма и свободното време“ - Добър /4,36/, XII-в „Сътрудник в малък и среден бизнес“ - Много добър /4,87/.

- През учебната 2019/2020 година 97 ученици от ПДТГ (56,06 % от общия брой) са участвали в националните олимпиади, националните ученически състезания и спортните състезания от календара на МОН, както и в други регионални, национални и международни състезания.

Участието на ученици в общински кръг на националните олимпиади е както следва:

- БЕЛ – 23 ученици,
- математика – 9 ученици, един ученик класиран за областен кръг;
- английски език – 9 ученици,
- химия и ООС - 6 ученици,
- история и цивилизации – 7 ученици, от които 2 ученици класирани за областен кръг,
- биология и здравно образование - 4 ученици;
- физика и астрономия – 8 ученици.

- На национално ниво в ученическите състезания по професии /от календара на МОН/ са участвали: 4 ученици в НС по счетоводство, двама класирани за регионален етап, един за национален етап на състезанието. Участието в националните ученически състезания по икономика, организирани от Стопанска академия „Д. А. Ценов” е както следва:
  - в направление „Банкиране, финансиране и бюджетиране“ – 4 ученици, отборът класиран на III място.
  - в направление "Икономика и управление на туризма"- 1 ученик – удостоени със специални награди.
  - в направление „Проектиране на мобилно приложение“ – 1 ученик – I място в първи кръг на състезанието, III място в крайно класиране;
  - В ученическите спортни игри от календара на МОН училището участва с 9 отбора в общински етап: по футбол – 2, баскетбол – 3, волейбол – 2, шахмат -1 . Отборът по шахмат съставен от ученици от VIII, IX и X клас завоюва първо място и представи общината в областният кръг.
- От придобилите професионална квалификация през учебната 2018/2019 година зрелостници над 50% са реализирани на пазара на труда по изучаваната професия.
- Относителният дял на лицата, придобили професионална квалификация през учебната 2018/2019 година и продължили образованието си във висши учебни заведения е над 50%.
- При проведено анкетно проучване за степента на удовлетвореност от качеството на професионалната подготовка в ПДТГ с 32 от общо 57 зрелостници, придобили професионална квалификация е установено, че 82 % са напълно или във висока степен удовлетворени от теоретичната професионална подготовка; 86 % от анкетираните са напълно или във висока степен удовлетворени от придобитите практически умения. Получената в училището подготовка е напълно или във висока степен достатъчна за пълноценната професионална реализация на пазара на труда според 79 % от анкетираните зрелостници.
- Измерена е степента на удовлетвореност на родителите от качеството на образователните услуги и цялостната дейност на училището – проучвания с над 50% от родителите. Създадена и се прилага Методика за измерване на удовлетвореността на заинтересованите страни. Резултатите показват най-висока степен на удовлетвореност по осем от деветте показателя, включени в анкетата.
- В резултат от проведено анкетно проучване с 19 работодатели от фирми, с които са сключени договори за производствена практика, и които са заявили дуално обучение по професии е установено, че 89 % от анкетираните са удовлетворени от знанията, уменията и компетентностите на придобилите професионална квалификация в ПДТГ. Над 85% от анкетираните оценяват партньорството с ПДТГ като отлично.

VI. ПОСТИЖЕНИЯ И ДОБРИ ПРАКТИКИ

1. Непрекъснато повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти по отношение на компетентности за прилагане на иновативни методи и техники, умения за ефективно взаимодействие с родителите.
2. Разработени процедури на дейностите за обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие на учениците и формуляри за тяхното документиране в съответствие с Наредба за приобщаващото образование.
3. Осигурени условия за интерактивно обучение и за използване на специализиран обучителен софтуер – Интернет достъп във всички класни стаи и учебни кабинети, в учителска стая и библиотечно-информационен център. Изготвен график за свободен достъп на учениците в компютърните кабинети.
4. Поддържане на динамичен електронен сайт, осигуряващ достъп до нормативната уредба за организацията на дейността на ПДТГ, до документацията за обучение по изучаваните специалности от професии; позволяващ онлайн обучение чрез разработени от учителите програми и достъп до специализирани сайтове за обучение.
5. Успешно завършили гимназиален етап – 100 % от учениците в XII клас. Успешно положили втори ДЗИ – 100 % от допуснатите. Успешно положили ДИ за СПК – 100 % от допуснатите.
6. Постигнати значими успехи на ученици от ПДТГ на европейско състезание по статистика, на национални състезания по икономика, организирани от СА „Д. А. Ценов”.
7. Ефективно осъществяване на дейностите за превенция на ранното напускане на училище и за осигуряване на равен достъп до образование.
8. Ефективно взаимодействие със социалните партньори.
9. 100% осигурени работни места за провеждане на производствена практика в реална работна среда. Осигурено участие на представители на работодателите в провеждането на всички държавни изпити за придобиване на професионална квалификация.

VII. ОБЛАСТИ И КРИТЕРИИ, НУЖДАЕЩИ СЕ ОТ ПОДОБРЕНИЕ

Област 2. Образователен процес

Критерий 3.3: Относителен дял на успешно положилите държавните зрелостни изпити от допуснатите.

Критерий 3.5: Относителен дял на учениците, участвали в олимпиади, състезания, конкурси и др. от общия брой ученици (56,06%)

Мерки за повишаване на качеството:

1. 1. Мотивиране и подкрепа на ученици за повишаване на резултатите от ДЗИ чрез:
  - 1.1. Ориентиране на обучението в съответствие с критериите за оценяване на ДЗИ.
  - 1.2. Организиране на работа в групи за допълнително обучение с цел успешно полагане на ДЗИ.
  - 1.3. Подкрепа за правилен избор на втори ДЗИ.
  - 1.4. Системно провеждане на консултации в XII клас за подготовка за втори ДЗИ по учебни предмети, по които е приключило обучението преди XII клас.

Отговорно лице: учители по съответни учебни предмети

Срок: 2020/2021

2. Мотивиране и подкрепа на ученици за участие в националните олимпиади, ученически състезания, конкурси и др. от Национален календар за изяви по интереси на децата и учениците; национални състезания по чужди езици, изкуство, природни науки и екология и в национални състезания по професии чрез:
  - 2.1. Сформиране на групи за занимания по интереси.
  - 2.2. Ориентиране на дейността на групите за занимания по интереси към подготовка и участие в олимпиади, състезания и конкурси от Националния календар на МОН.
  - 2.3. Планиране в Годишния план на училището и провеждане на училищни състезания.

Отговорно лице: Главен учител, отговорно лице по чл. 7 на НПО и учители, ръководители на ИД

Срок: 2020/2021

VIII. ИЗВОДИ ОТ ПРОВЕДЕНОТО САМООЦЕНЯВАНЕ

1. Дейността на ПДТГ „Димитър Хадживасилев” през учебната 2019/2020 година е насочена към поддържане на високо качество на образователния процес и постигане на максимална удовлетвореност на ползвателите на образователните услуги – ученици, родители, социални партньори.
2. Резултатите от външните оценявания са доказателство за постигане във висока степен на образователните стандарти.
3. В училището е изградена и функционира система за управление на качеството, позволяваща ефективен мониторинг и контрол на дейностите, чрез които се осъществява образователния процес.
4. Професионалното образование и обучение се осъществява от висококвалифицирани учители, поддържащи и повишаващи непрекъснато нивото на професионалните си компетентности.
5. Дейността на ПДТГ се осъществява в ефективно взаимодействие с институциите в системата на предучилищното и училищното образование, органите на местното самоуправление, работодатели и социални партньори.
6. Повишена активност на Ученическия съвет и ученическия омбудсман като представители на ученическата общност в ПДТГ „Д. Хадживасилев“.
7. Дейността на педагогическите екипи е насочена към постигане на високи образователни резултати.
8. Засилено е прилагането на иновативен и интегративен подход в обучението.
9. Високо равнище на квалификационната дейност.
10. Повишена реклама на училището.

При изготвянето на доклада са използвани следните приложения /част от документи към регистъра по самооценяване на качеството на предоставяното образование в ПДТГ „Димитър Хадживасилев“ – Свищов:

Приложение № 1: Количествени показатели за средата, в която функционира ПДТГ.

Приложение № 2: Резултати от самооценяването по области и критерии

Приложение № 3: Организация и провеждане на учебната и производствената практика

Приложение № 4: Резултати от Държавните изпити за придобиване на професионална квалификация – сесия юни, 2020 г.

Приложение № 5: Участие на работодателите в комисиите за провеждане на Държавните изпити за придобиване на професионална квалификация

Приложение № 6: Участие на учениците в олимпиади и състезания

Приложение № 7: Форми на извънкласна и извънучилищна дейност

Приложение№ 8: Резултати от ДЗИ – сесия май, 2020 г.

Приложение№ 9: Реализация на лицата, придобили професионална квалификация през учебната 2018/2019 година

Докладът е приет на заседание на педагогическия съвет с Протокол №..... от 14.07.2020 г.

Докладът е изготвен от Комисия по самооценяване на качеството на предоставяното образование, по заповед на директора №849/12.06.2020г.
ЗДУД Юлия Величкова, председател на комисия .....

Директор: .....П.....
(Румяна Иванова)